

CLAUSE 1, ETC.

MADAM SPEAKER.—The question is :

“That Clause 1. the Long Title the Preamble and the Enacting Formula do stand part of the Bill.”

The motion was adopted

Clause 1, the Long Title, the Preamble and the Enacting Formula were added to the Bill.

Motion to pass

SRI M. MALLIKARJUNASWAMY.—I move :

“That the Karnataka Civil Services (Classification and Scales of Pay of Non-graduate Junior Engineers of Public Works Department) (Second Amendment) Bill, 1976, as passed by the Legislative Council, be passed.”

MADAM SPEAKER.—The question is :

“That the Karnataka Civil Services (Classification and Scales of Pay of Non-graduate Junior Engineers of Public Works Department) (Second Amendment) Bill, 1976, as passed by the Legislative Council, be passed”

The motion was adopted and the Bill was passed.

KARNATAKA LEGISLATIVE SALARIES (THIRD AMENDMENT)
BILL, 1976

Governors' Recommendation

MADAM SPEAKER.—I have received the recommendation of the Governor for consideration and passing of the Karnataka Legislature Salaries (Third Amendment) Bill, 1976, by the Karnataka Legislative Assembly.

Motion to consider

SRI S. M. KRISHNA (Minister for Industries and Parliamentary Affairs).—I move :

“That the Karnataka Legislature Salaries (Third Amendment) Bill, 1976, be taken into consideration.”

MADAM SPEAKER.—Motion moved :

“That the Karnataka Legislature Salaries (Third Amendment) Bill, 1976, be taken into consideration.”

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಕೃಷ್ಣ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಕರ್ನಾಟಕ ಲೆಜಿಸ್ಲೇಚರ್ (ಮೂರನೇ) ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಈ ದಿನ ಈ ಸಭೆಯ ಅವಗಾಹನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ರಚನಾತ್ಮಕ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಮತ್ತು ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದ ಸಚಿವರುಗಳಿಗೆ ಅವರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಂತೆವಾದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಇನ್ನೂ ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗಲೇ ಎನ್ನುವ ಸದ್ಭಾವನೆಯಿಂದ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ನಾನು ಸಭೆಯ ಒಪ್ಪಿಗೆಗೋಸೂರ ತಂದಿದ್ದೇನೆ. 1970ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಇಂಥಾ ಒಂದು ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತರಬೇಕೆಂದು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ, ಅಗಿನ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ಪೂರ್ವಭಾವಿ ಸಮಾಲೋಚನೆ ಕೂಡ ನಡೆದಿದ್ದಿತು. ಆದರೆ, ಅಗಿದ್ದ ಸರ್ಕಾರ ಅನಿರೀಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಕುಸಿದುಬಿದ್ದ ಕಾರಣ, ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಅಂದು ಮುಂದುವರಿಸಲಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ, ಈಗ ಸಮಯ ಸುವೇಶಗಳು ಬಹಳ ಅನುಕೂಲಕರವಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಸಭೆಯ ಒಪ್ಪಿಗೆಗಾಗಿ ನಾವು ತಂದಿದ್ದೇವೆ ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ವಿವಾದಾತ್ಮಕ ವಿಚಾರಗಳೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಈ ಮಸೂದೆ ಬಹಳ ಸರಳವಾಗಿದೆ. ಈ ಮಸೂದೆಗೆ ಸಭೆಯು ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡು, ಇದನ್ನು ಸದನದ ಅವಗಾಹನೆಗೆ ಮಂಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ (ಹೊಳೆನರಸೀಪುರ) — ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇಯವರೇ, ನಮ್ಮ ನಂತರ ಸಚಿವರು ಶಾಸನ ಸಭೆಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯ ಸಚಿವರುಗಳಿಗೆ ಕೆಲವು ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಬೇಕೆನ್ನುವ ಸದ್ಭಾವನೆಯಿಂದ, ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಕೊಡಿಸಿದ ಸುಗ್ರೀವಾಜ್ಞೆ ಮುಖಾಂತರ ಕೊಟ್ಟ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಕಾರ್ವಾನಿಗೆ ಸೇರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ತಮ್ಮ ಸಭೆಯನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸುಗ್ರೀವಾಜ್ಞೆ ಹೊರಬೀಳುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲಿನಿಂದಲೇ ಮಾನ್ಯ ನಂತರ ಸಚಿವರ ಸರ್ಕಾರದ ಆದೇಶದ ಮೇರೆಗೆ ಕೆಲವು ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದೆನು. ಸರ್ಕಾರಿ ಬಂಗಲಾ, ಸರ್ಕಾರದ ನಾಕೂಲಿವರೆ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಊಟ ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಸುಮಾರು, ಸುಗ್ರೀವಾಜ್ಞೆ ಹೊರಬೀಳುವುದಕ್ಕಿಂತ ಅದು ಅಂಗಳ ಮೊದಲೇ ನಮಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಋಣಿಯಾಗಿದ್ದೇನೆ, ಆದರೆ, ನಾನು ಎಲ್ಲ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಅಗ ಒದಿದಾಗ ನನಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ನೋವಾಯಿತು. ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ಉದರಪೋಷಣೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬಾರದು, ಪತ್ರಿಕೆಗಳವರಿಗೇನಾದರೂ ಈ ದೇಶದ ನೋಕಾರ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್‌ನನ್ನು ಉಳಿಸಬೇಕೆಂಬ ಇಚ್ಛೆಯಿದ್ದಿದ್ದರೆ, ಹೀಗೆ ಮಾಡಬಾರವಾಗಿತ್ತು, “ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಿಗೆ ಸಾಲಭ್ಯ” ಇದು ಅಂದಿನ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿದ್ದ ಹೆಡ್ಲಿಂಗ್. ಸಚಿವರು ಕರುಗಳಿಗೆ ಸಾಲಭ್ಯ ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರವಿಲ್ಲ ಹೆಡ್ಲಿಂಗ್‌ನಲ್ಲ. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಿಗೆ ಸಾಲಭ್ಯ ಎನ್ನುವ ಪಟ್ಟಿ ಮಾತ್ರ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು, ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷ ಶೈಶಾವವಕ್ಕೆಗೆ ಬುದ್ಧಿವಾಗ ಮತ್ತು ಅವಸಾರ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಬುದ್ಧಿವಾಗ, ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಧುರೀಣಿಗೆ, ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಅವ ಸಾಸಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದವರಿಂದ ಕೆಲವು ಸವಲತ್ತುಗಳ ಪ್ರಕಟಣೆ!

ನಮ್ಮ ಸದನಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ನಾನು ಮಾತನಾಡುವುದಾದರೆ, ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇಯವರೇ, 1970ರಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯ ಒಂದು ಸಾಲತ್ತನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಅಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದ ಆಲೋಚನೆ ಯಿಲ್ಲತ್ತು ಎಂದು ಅಂದಿನ ಸಚಿವರು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಇದನ್ನು ನಾನು ತಾತ್ವಿಕವಾಗಿ ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಮದರ್ ಆಫ್ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್‌ಗೆ ವಿದೇಶ ಪ್ರವಾಸದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕೊಗಿದ್ದೆ, ಅಲ್ಲಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಮುಖಂಡರಿಗೆ ಏನೇನು ಸಾಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಒಂದು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದಾಗ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಇಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಅದೇ ರೀತಿಯ ಒಂದು ಬಿಲ್ಲನ್ನು ತರಬೇಕೆಂದು 1970ರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಆಲೋಚನೆ ಇತ್ತು. ಆದರೆ ಅಗ ಶಾಸನ ಸಭೆ ರದ್ದಾದುದರಿಂದ ಈ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಬರಲಿಲ್ಲ ನಂತರ 1972ರಲ್ಲಿ 5ನೇ ಜನಾವಣೆ ಆದಾಗ ತಮ್ಮ ಕೈಯನ್ನು ಯಾರೂ ಹಿಡಿದಿರಲಿಲ್ಲ ನಂತರ ಬಹುಶಃ 973-74ರಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ಬಾರಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಇಂಟ್ರಡ್ಯೂಸ್ ಮಾಡಿದರಿ. ಏನೆಂದರೆ ಎಲ್ಲ ಶಾಸನ ಸಭಾ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಕೊಡುವ ಸವಲತ್ತಿನ ಜೊತೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ 500 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಮುಖಂಡರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು; ಅವು ಏಕೋ ಏನೋ ಅಲ್ಲಿಗೆ ನಿಂತುಕೊಂಡಿತ್ತು. ಆದಾಮೇಲೆ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ 10 ಜನ ತಮ್ಮ ಮೈ ಚರ್ಚವನ್ನು

ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ತಮ್ಮ ಕಡೆಗೆ ಬಂದರು, ಒಂದು ಕಡೆ ಇದಾದರೆ, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಮುಖಂಡರಿಗೆ 1500 ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳ, ಒಂದು ರಂಗರೆ, ಒಂದು ಕಾರು, ಒಬ್ಬ ಡ್ರೈವರ್, ಒಬ್ಬ ಫೂರ್ಬ, ಒಬ್ಬ ಡವಾಲ ಮುನುಷ್ಯ, ಊಟವೋ, ಗೂಟವೋ ಅದೇ ಗೂಟ ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ಅದನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಇದನ್ನು ಮುಖ್ಯ ಸಚಿವರವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸುಗ್ರೀವಾಜ್ಞೆಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಹೊರಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈಗಿನ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ನಾನು ಇರಲಿಲ್ಲ. ಜೈಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಈ ಮನೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸುಗ್ರೀವಾಜ್ಞೆಯನ್ನು ನೀಡುವಾಗ ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಇಷ್ಟು ಲಘುವಾಗಿ ಮಾಡಬಾರದು.

SRI S. M. KRISHNA.— Madam, any reference to the Governor in the manner in which it is sought to be done, I am afraid, is derogatory. The presumption is that the Governor has given his consent to some of these ordinances in a light-hearted manner.

SRI H. D. DEVE GOWDA.— Definitely.

SRI S. M. KRISHNA.— I respectfully submit, Madam Speaker, that this is an insinuation against the office of the Governor. So it must be expunged.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.— ಇಂಥ ಮತೂವೆಗಳಿಗೆ ಸುಗ್ರೀವಾಜ್ಞೆಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಾರಿ ಅಲ್ಲ ಹತ್ತು ಸಾರಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಆದರೆ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಜನತೆಯ ಕರ್ಯಾಣಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಸುಗ್ರೀವಾಜ್ಞೆಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸಬಹುದು, ಆದರೆ ಶಾಸನ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರ ಬಗ್ಗೆ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಮುಖಂಡರ ಬಗ್ಗೆ ಈ ರೀತಿ ಸುಗ್ರೀವಾಜ್ಞೆಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸಬಾರದು. ಇಂಥ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ದಿವಸ ಈ ಸುಗ್ರೀವಾಜ್ಞೆಗಳನ್ನು ತಡೆ ಹಿಡಿದರೆ ಪ್ರಪಂಚ ಏನೂ ಕುಸಿದು ಬೀಳುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕು. ಇದು ಪ್ರಿವಿಲೆಜ್‌ನ ಇತಿ ಮಿತಿಯೊಳಗೆ ಇರಬೇಕು.

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆಯವರೇ ಇವತ್ತು ನಾನು ಒಂದು ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣವನ್ನು ನೀಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಮುಖಂಡನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲವಿಲ್ಲ ಅದೂ ದೇಶಕ್ಕೆ ಈ ಒಂದು ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಇತಿಮಿತಿಗಳನ್ನು ಅರಿತು ಹೇಗೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಯಾರಿಗೂ ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ. 1972 ರಿಂದಲೂ ನನ್ನ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರ ಸಹಕಾರದಿಂದ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಾಗಲಿ ಈ ಸದನದ ಗೌರವಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ತರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅಂಥ ಒಂದು ನಿರರ್ಶನವನ್ನು ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸಂಸದೀಯ ಸಚಿವರು ದಯಮಾಡಿ ಹೇಳಬೇಕು. ತಾವು ಒಂದು ನಿರರ್ಶನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ನಾನು ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ಕ್ಷಮಾಪಣೆಯನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಕಳೆದ ಸಾರಿ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಕೃಷ್ಣರವರು ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳು ನಡೆಯುವಾಗ ಮಾನ್ಯ ಕಚ್ಚೂರೇವರ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಮೇಲೆ ಗೊಬೆಯನ್ನು ಕುಳ್ಳಿರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ವಾಮಿ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ನಮ್ಮ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಮೇಲೆ ಗೊಬೆಯನ್ನು ಕುಳ್ಳಿರಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡಬೇಡಿ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಅಕ್ಷೇಪಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಇಚ್ಛೆ ಇಲ್ಲ. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಹೇಗೆ ಬಂತು ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವು ಅವಲೋಕನ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಈ ರಾಜ್ಯದ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ದಿನಪತ್ರಿಕೆ ಈ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ಪ್ರಕಟಣೆ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷ ಬಹಳ ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ವರ್ತಿಸಿದೆ ಎಂದು ತಾವು ನಮ್ಮನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಅದುದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ನಮ್ಮ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಮುಖಕ್ಕೆ ಮಸಿ ಬಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ ತಾವು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬಾರದಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿ ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಲಂಚಿಸಿ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗದೆ ಈ ವಿನೂದೆಯನ್ನು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಈ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಿಗೋಸ್ಕರ ನಾನು ಈ ಮನೂದೆಯನ್ನು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದು ತಿಳಿಯಬಾರದು. ಇಂದು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಎರೋಧಪಕ್ಷ ಬೆಳೆದು ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡ ಬೇಕು ಎಂಬ ಸದುದ್ದೇಶ ಇದ್ದರೆ ಇದನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ತಾವು ಸಹಕಾರವನ್ನು ನೀಡ ಬೇಕು. ಒಂದು ವೇಳೆ ತಾವು ಈ ಎರೋಧ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಮೈಪ್ ಬಿಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಅದರ ಪ್ರತಿಫಲ ನಿಮಗೆ ರಿಬೌಂಡ್ ಆಗಬಹುದೆಂದು ತಿಳಿಸಿ ಈಗ ಎರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಿಗೆ ಏನೊಂದು ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಅದನ್ನು ನಾನು ಈ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರೆಗೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬಹುದು. ಕೆಲವರು 1978ರ ಮಾರ್ಚಿಯೊಳಗೆ ಚುನಾವಣೆ ಆಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ದ್ದಾರೆ. ಅದು ಏನಾದರೂ ಆಗಲಿ ನಾನು ಈ ಎರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕನ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ತಾವು ಏನೇನು ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೀರಿ ಅದ್ಯಾವುದನ್ನೂ ಸ್ವೀಕಾರ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಎರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಸ್ಥಾನದ ನಂತರ ಇರುವಂತೆ (2ನೇ ಸ್ಥಾನ) ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಹೇಳಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್ (ಮರ್ರೇಶ್ವರಂ).— ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಮನೂದೆಯು ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹವಾದುದು. ಏಕೆಂದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ಅಂಶ ಎಂದರೆ ಮಾನ್ಯ ಎರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಿಗೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಸ್ಥಾನದ ನಂತರ ಇರುವಂಥ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಮತ್ತು ಸ್ಪೀಕರ್ ಹಾಗೂ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಸ್ಪೀಕರ್‌ರವರಿಗೆ ಕೆಲವು ಮುಖ್ಯವಾದ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವುದು ಇದೆ. ಎರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಎಂದು ಅಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಪರಿಗಣಿಸಿದರೆ ಸಾಲದು. ಅವರ ಯಾವಾಗಲೂ ಎರೋಧವನ್ನು ಮಾಡುವವರು ಎಂದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳನ್ನು ಕೊಡದಿರುವುದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ. ಅವರಿಗೂ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಯಾವರೀತಿಯಾದ ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳು ಇರುತ್ತದೋ ಅದೇರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಎರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಿಗೂ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು ಯಾವರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಭಾರವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾರೋ ಅದೇರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಭಾರವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು ಇರುತ್ತದೆ. ದೇಶದ ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸುವುದರಲ್ಲದೆ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಟೀಕೆ ಟಿಪ್ಪಣಿ ಮಾಡಿ ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ನೇರವಾಗಿ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇವರಿಗೂ ಇರುತ್ತದೆ. ದೇಶವನ್ನು ನಡೆಸುವುದರಲ್ಲಿ ಅವರದು ಒಂದು ಬಾಗವಿರುತ್ತದೆ. ಯಾವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಎರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾದ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ದೇವೇಗೌಡರು ಯಾವ ಮಾನ್ಯತೆಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರೋ ಅದು ಅವರ ಮೈಯುಕ್ತಿಕವಾದ ವಿಷಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅವರು ಎರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಮಂಜಸವಾಗಿದ್ದರೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ತರಹ ಒಂದು ಮನೂದೆಯನ್ನು ತರುವಾಗ ಸಮಗ್ರವಾದ ಯೋಚನೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಎರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಿಗೆ ಮಾತ್ರವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ, ಬೇರೆ ಕೆಲವು ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಇತರ ಶಾಸಕರಿಗೂ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ರೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಹೋಮಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಇಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ರೂಮ್‌ಗಳಿಗೆ ಏನು ಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅದು ಬಹಳ ಹಾನಿ ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿದೆ. ಈಗ ಒಂದು ದಿವಸಕ್ಕೆ 5 ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ, ಇದನ್ನು ಪುನಃ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದೆ 2 ರೂಪಾಯಿಗಳು ಇತ್ತು, ಈಗ ಅದಕ್ಕೇನೆ 5 ರೂಪಾಯಿ ಮಾಡಿರುವುದು ಬಹಳ ಹೊರೆಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹೈದರಾಬಾದ್, ಅಂಧ್ರ, ತಮಿಳುನಾಡು, ಕೇರಳ ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ಎರಡು ರೂಪಾಯಿಗಳು ಇರುತ್ತದೆ. ಡಬ್ಬರ್ ಬೆಡ್ ರೂಮ್‌ಗಳೇನೆ ಎರಡು ರೂಪಾಯಿಗಳಿರುತ್ತದೆ. ಅವರಂತೆ ಇಲ್ಲೂ ಕೂಡ 2 ರೂಪಾಯಿನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಸಮಂಜಸವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ತಮಿಳುನಾಡು, ಕೇರಳದಲ್ಲಿ

ರೂಮ್‌ಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ವಶದಲ್ಲಿಯೇ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ, ಏತಕ್ಕೊಂದರೆ ಸದಸ್ಯರು ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಊರಿಗೆ ಹೋಗುವುದು ಬರುವುದು ಇರುತ್ತದೆ, ರಾಜ್ಯದ ರಾಜಧಾನಿಯಾದ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಭಾರಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಈ ಒಂದು ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯವೆಂದರೆ ಶಾಸಕರನ್ನು ನೋಡಲು ಅನೇಕರು ಬರುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ನಿಂತುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೂ ಶಾಸಕರ ಭವನದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳಾವಕಾಶವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಬೇರೆಕಡೆ ಲೆಜಿಸ್ಲೇಷನ್ ಹೋಮ್‌ನಲ್ಲಿ ರಾಂಪ್ ಇರುತ್ತದೆ. ಬಂದವರು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿರುತ್ತಾರೆ, ನೂರಾರು ಜನರು ಬರುತ್ತಾರೆ, ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ನವರೆ ವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅವರ ರೂಮಿನಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ 30 ಜನಕ್ಕೆ ಕಮಿ ಇರುವುದೇ ಇಲ್ಲ, ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುವಂತೆ ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ರಾಂಪ್ ಅಂಥ ಏನು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ ಅದನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಎಲ್ಲ ಲೆಜಿಸ್ಲೇಟರ್‌ಗಳಿಗೂ ಬೇರೆ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ನಾನು ನೋಡಿರುವಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಟೆಲಿಫೋನ್ ಫೆಸಿಲಿಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಟೆಲಿಫೋನ್ ಚಾರ್ಜಸ್ ಬಹಳ ದುಬಾರಿಯಾಗಿತ್ತಿದೆ. ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಹೇಗೆ ಇರುತ್ತದೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿಯೇ ಸುಮಾರು 200, 250 ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಬರುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಲೆಜಿಸ್ಲೇಟರ್ ಆದಮೇಲೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಭಾರವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಟೆಲಿಫೋನನ್ನು ಉಪಯೋಗಮಾಡುವುದು ಒಹಕವಾಗಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಬೇರೆಕಡೆ ಯಾವರೀತಿ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೋ ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲೂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಿಗೂ ಮತ್ತು ಚೀಫ್ ಏಪ್ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಭಾಗಶಃ ಈಗ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ವಿರೋಧ ಮಾಡದೆ ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುತ್ತಾ ನನ್ನ ಭಾರ್ಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ರಂಗಪ್ಪ (ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ): ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಸಂಸದೀಯ ಸಚಿವರು ಮುಂಡಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಮಸೂದೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಲೆಜಿಸ್ಲೇಷನ್ ಸ್ಟಾಂಪಿಂಗ್‌ಲೀಸ್‌(ಥರ್ಡ್ ಅಮೆಂಡ್ ಮೆಂಟ್) ಬಿ.ಆರ್. 1976 ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡಲು ತಮ್ಮ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊರುತ್ತಾ ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ 1972 ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರ ಇದ್ದಾರೊಬ್ಬರನ್ನು ಒಪ್ಪಿದ್ದರೂ ಕೂಡ 1976 ನೇ ಇಸವಿ ನವೆಂಬರ್ 18 ನೇ ತಾರೀಖಿನವರೆಗೂ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ವಿಧೇಯಕವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಿರುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ವಿಷಾದವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಕಾಲ ಏತಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಯಿತು ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆಗಲೇ ಇದನ್ನು ತಂದಿದ್ದರೆ ಎಷ್ಟು ಗೌರವದೊರೆಯುತ್ತಿತ್ತು? ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನಮ್ಮ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರನ್ನು ತುರಂಗವಾಸದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟು ಅವರು ತುರಂಗವಾಸವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರುವಾಗಲೇ ಒಂದು ಸುಗ್ರಿ ವಾಚ್ಚಿಯನ್ನು ಬೇರೆ ಹೊರಡಿಸಿದರೆ ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಹಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟು ಮಲ್ಲಿಗೆ ಹೂವು ಎಂದಹಾಗೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಜನಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಈ ಒಂದು ವಿಧೇಯಕವನ್ನು ತರುವುದರ ಮೂಲಕ ಜನರ ಕಣ್ಣಿಗೆ ವಿರೋಧಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ದೊಡ್ಡ ಮಾನ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುವಂತೆ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಸುಪ್ಪ ನಾಟಕವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಅದು ಏನೇ ಇರಲಿ ಮಾಡಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ನಮ್ಮ ನಾಯಕರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವೇಗೌಡರು ಮೈಯುಕ್ಕಿಕವಾಗಿ ಶ್ರೀಮಂತರಲ್ಲಿ ಎನ್ನುವುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವ ವಿಷಯ ಅವರು ತಮಗೆಕೊಟ್ಟಿರುವ ಎಲ್ಲ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ತ್ಯಾಗಮಾಡಿ ಒಂದು ದೇಶಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೂ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅವರ ಅದರ್ಶ ಮನೋಭಾವ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಸತ್ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಉಳಿಸಿ ಬೆಳೆಸುವುದರಲ್ಲಿ ಸಾಧನವಾಗಲೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ತಾವು ಸಾರ್ವಭೌಮರಾಗಿ ಕುಳಿತು ಅವರನ್ನು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರೆಂದು ಒಪ್ಪಿ ಅವರಿಗೆ ಮಾನ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದಕ್ಕೆ ತಮಗೆ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಸುತ್ತಾ ಅವರ ಎರಡು ದೊಡ್ಡ ಗುಣಗಳನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಥಿಸುವುದು ನನ್ನ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರ ಎರಡು ಸಧನಗಳಲ್ಲಿಯೂ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರನ್ನು ಇವ್ವಾರೆ,

12-00 noon.

ಇದರಲ್ಲಿ ಅಪೊಜಿಷನ್ ಲೀಡರ್ ಎಂದು ಮಾತ್ರ ಇದೆ. ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೂ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಸಂತೋಷ, ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಅದ್ವೈತದಿಯನ್ನು ತಂದು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮ್ಯಾ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವೇಗೌಡರು ನಮ್ಮ ಹೆಮ್ಮೆಯ ನಾಯಕರಾಗಿ ಅದರ್ಶ ಪ್ರಾಯಿರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಅವರು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಏಷ್ಯ ನೋವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿರಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಪಟ್ಟಿಕ್ ಅಕೌಂಟ್ ಕಮಿಷಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಗಣನೀಯ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ರೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸಿದರೂ ಸಹ ಅವರನ್ನು ಮೀಸಲಾಸಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದರು. ಇದರಿಂದ ಅವರ ಮನಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ಇದು ಏಷ್ಯ ನೋವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಎರೋಡಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರನ್ನು ತಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಅವರಿಗೆ ಮಾನ್ಯತೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಸಂತೋಷ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇವೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ ಕೃಷ್ಣ, — ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಇವತ್ತಿನದಿವಸ ಹೆಚ್ಚು ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿದೆ ಈ ವಿಧೇಯಕವನ್ನು ಈ ಸಭೆ ಒಪ್ಪಿರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನ್ ಅವರು ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದನೆ ಮಾಡಿದಾರೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಶಾಸನಸಭಾಸದಸ್ಯರುಗಳಿಗೆ ಅವರ ಕಾಲದ ಮೇಲೆ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಿನ ಒತ್ತಡ ಇವತ್ತಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥಾದನ್ನು ನನ್ನ ಸ್ವಂತ ಅನುಭವ ದಿಂದಲೂ ಮತ್ತು ಇತರ ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಸ್ನೇಹಿತರ ಅನುಭವದಿಂದಲೂ ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ ಇವತ್ತು ನಾವು ಏನು ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಶಾಸಕರುಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಅದು ಅವರು ದೇಶದ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಎನಿಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕಂಥಕಾಲದ ಗಣನೆ ಇಲ್ಲದೇ ಅಂತಹ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ ಅವರು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಶಾಸನಸಭಾ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಈ ಸದನದ ಎಲ್ಲಾ ಶಾಸಕರಿಗೂ ಆ ಮನೆಯ ಶಾಸಕರಿಗೂ ಕೂಡ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕಂಥಾದು ಬಹಳ ಅವಶ್ಯಕ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ತತ್ವವನ್ನು ನಾನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಲೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಆ ಅಲೋಚನೆ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮುಂದೆ ಬರತಕ್ಕಂಥ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಕೆಲವು ನಿರ್ಧಾರಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ, ಇನ್ನು ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ರೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಹೋಮ್ ಮತ್ತು ಸುಡರ್ಶನ್ ಗೆಸ್ಟ್ ಹೌಸ್ ಮತ್ತು ಜನರಲ್ ಹಾಸ್ಟಲ್ ನಲ್ಲಿ ರೂಮಿನರಂಟನ್ನು ದಿನಕ್ಕೆ 5 ರೂಪಾಯಿ ಎಂದು ಯಾವುದೋ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದು ಈಗ ಆ ರಂಟನ್ನು 2 ರೂಪಾಯಿಗೆ ಇಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ತಂದರು ಅದನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ ಆ ರಂಟನ್ನು 2 ರೂಪಾಯಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇವೆ, ಇದನ್ನು ಯಾವ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಜಾರಿಗೆತರಬೇಕೆಂದು ನಾವೆಲ್ಲಾ ಕುಳಿತು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ, ನಾವು ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಭರವಸೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಆ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಈಡೇರಿಸತಕ್ಕಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಎಂಗ್ ಇವೆ ಆ ಎಂಗ್ ಗಳನ್ನು ಕನ್ಸೆಂಟ್ ಮಾಡಿ ಅವರ ಸಹಕಾರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಅವರೇ ಒಂದು ದಿನಾಂಕವನ್ನು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹರಿಯಾನ ಪಂಜಾಬ್ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಏನು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹಾಗೂ ಅಲ್ಲಿಯ ಶಾಸಕರುಗಳಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮಾಹಿತಿ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ನೆರೆಯ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿಯ ಶಾಸಕರಿಗೆ ಏನೇನು ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಪರಿಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವರಂತೆ ಕಾಮ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ. ನಾವು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೊಸದಾರಿಯನ್ನು ಹುಡುಕಬಹುದಾಗಿದೆ, ಆ ರಾಜ್ಯದವರು ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನೂ ನೋಡಿ ನಮ್ಮ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳು ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಕೊಂಡು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವೇಗೌಡರವರು ಹೇಳಿದರು ಇದು ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹವಾದುದು ಎಂದು ಅವರ ಭಾಷಣದ ಪೂರ್ವಪೀಠಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಆ ಬಗ್ಗೆ

ನಾರ್ಕರು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಕೊಂಡೂರು ಲಂಗಪ್ಪನವರು ಹಿಂಬದಿಯ ವಾದ್ಯವನ್ನು ನುಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಸಾಹಸಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಹಿಂದೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಬೇರೆ ವಿಧೇಯಕದ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಇದು ಒಂದು ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹವಾದ ಮನೋದೆಯೆಂದು ಒಚ್ಚಾರೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಅವರನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ರೀತಿ ನೀತಿ ಧಾರಾ ಇವುಗಳು ಒಂದೊಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತವೆ. ಈಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಪಡೆದಿದೆ ಅದುದರಿಂದ ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ನಿಜ. ಹಿಂದೆ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷಗಳು ಯಾವ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದುವೋ ಆ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಇದ್ದಂತ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೂ ಸಾಧ್ಯವೆ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೊಂಡೂರು ಲಂಗಪ್ಪ.— ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಕೃಷ್ಣ.— ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರಿಗೆ ಅಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಂತೆ ಡಿಗ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ದೇಶದ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಇರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಎಂಬುದೇ ನಮ್ಮ ಧೋರಣೆಯಾಗಿದೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಂಪ್ರಮೈಸ್ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.— ನೀವು ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ಹುಚ್ಚುಮಾಸ್ತಿಗೌಡರು 1967ರಿಂದ 1971ರವರೆಗೆ ಈ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದಾಗ, ನೀವು ನಡೆಸಿದಂತೆ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ವರ್ತನೆ ನೀವು ಎಮರ್‌ಜೆನ್ಸಿಯನ್ನು ತಂದರೂ ಅಥವಾ ತರದೇ ಇದ್ದರೂ ಆ ನಿಮ್ಮ ವರ್ತನೆಯು ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ನಾವು ಇಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಕೃಷ್ಣ.— ಹಿಂದೆ ಏನು ನಡೆಯಿತು ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಧಿವಸ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡಿದರೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡಾ ವಾತಾವರಣ ಉದ್ಭವವಾಗಬಹುದು ಎನ್ನುತಕ್ಕಂಥ ಭೀತಿಯಿಂದ ನಾನು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರ ಈ ಸರ್ಕಾರದ ಸದಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಈ ಸದನ ಗಮನಿಸಬೇಕು ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರು ಹೇಳಿದರು ಈ ಸಭೆಯ ಸಜ್ಜಿತರಿಗೆ ಕೆಲವು ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವದ ಪ್ರೇಷಣೆ ಬಂದದ್ದರಿಂದ ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಈ ವಿದೇಯಿಕವನ್ನು ತಂದಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು ಅದರಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಅಧಾರವಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಿಗೆ ನಾವು ಹೆಚ್ಚು ಅವಕಾಶ ಮತ್ತು ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಇದನ್ನು ತಂದಿದ್ದೇವೆ. ಅದುದರಿಂದ ಈ ವಿಧೇಯಕವನ್ನು ಸರ್ವಾನುಮತದಿಂದ ಒಪ್ಪಿ ಈ ವಿದೇಯಿಕ ಪಾಸ್ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.— ಅನೇಕ ಜನ ಶಾಸಕರು ಕೆಲಸದ ಮೇಲೆ ಹೋದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಇವತ್ತು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೋದರೆ ರಿಯಾಯಿತಿ ದರದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಶಾಸಕರು ಮಾತ್ರ ಪೂರ್ತಿ ದರ ಕೊಡಬೇಕು. ಚಾಮುಂಡಿ ಗೆಸ್ಟ್‌ಹೌಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬೆಡ್‌ಗೆ 12 ಅಥವಾ 15 ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಅದ್ದರಿಂದ ಶಾಸಕರಿಗೂ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಕೊಂಡೂರು ಲಂಗಪ್ಪ.— ಕೇವಲ ಚಾಮುಂಡಿ ಗೆಸ್ಟ್‌ಹೌಸ್ ಅಲ್ಲ ಬೇರೆ ಕಡೆಯೂ ಅಷ್ಟೆ ಕೊಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಕೃಷ್ಣ.— ಸರ್ಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಕಾರಣದಿಂದ ಬೇರೆ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಉಳಿಯಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತ ವಿರ್ಪಾಟದ ಶಾಸಕರಿಗೆ ಇಲ್ಲ ಈ ಅನಾಮಲಗಳನ್ನು ತೊಡೆದುಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

MADAM SPEAKER.—I will now put the Consideration Motion to the vote of the House. The question is:

“that the Karnataka Legislature Salaries (Third Amendment) Bill, 1976 be taken into consideration.”

The motion was adopted

CLAUSES 2 TO 10

MADAM SPEAKER.—I will now take up Clause by clause Consideration. The question is:

“That Clauses 2 to 10, both inclusive do stand part of the Bill”

The motion was adopted

Clauses 2 to 10 both inclusive. were added to the Bill.

CLAUSE 1 etc.

MADAM SPEAKER.—I will now put Clause I, the Title and the Preamble to the vote of the House. The question is :

“That Clause 1, the long Title, the Preamble and the Enacting formula, do stand part of the Bill.”

The Motion was adopted

Clause 1 the long Title the preamble and the Enacting formula were added to the Bill.

Motion to Pass

SRI S. M. KRISHNA.—I move:

“That the Karnataka Legislature Salaries (Third Amendment) Bill, 1976, be passed.”

MADAM SPEAKER.—I will put it to the vote of the House. The question is :

“That the Karnataka Legislature Salaries (Third Amendment) Bill, 1976, be passed.”

The motion was adopted and the Bill was passed